

LIETUVOS SPAUSTUVININKŲ ASOCIACIJA

APSKAITOS POLITIKA

TURINYS	1
1. BENDROJI DALIS	2
2. ORGANIZACINĖ DALIS	3
3. METODINĖ DALIS	3
3.1. NEMATERIALIOJO TURTO APSKAITA	3
3.2. ILGALAIKIO MATERIALIOJO TURTO APSKAITA	5
3.3. ATSARGŲ, IŠANKSTINIŲ APMOKĖJIMŲ APSKAITA	8
3.4. VALIUTINIŲ OPERACIJŲ APSKAITA	8
3.5. FINANSINIO TURTO APSKAITA (ilgalaikis finansinis turtas, per vienerius metus gautinos sumos, kitas trumpalaikis turtas ir pinigai)	9
3.6. NUOSAVO KAPITALO APSKAITA	9
3.7. DOTACIJŲ, NARIO MOKESČIO IR TIKSLINIO FINANSAVIMO APSKAITA	9
3.8. ĮSIPAREIGOJIMŲ APSKAITA	11
3.9. PAJAMŲ IR SĄNAUDŲ PRIPAŽINIMAS APSKAITOJE	11
3.10. VEIKLOS REZULTATAS	14
4. BENDRIEJI FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS PARENGIMO PRINCIPAI	14
4.1. BALANSAS	20
4.2. VEIKLOS REZULTATŲ ATASKAITA	22
4.3. AIŠKINAMASIS RAŠTAS	23
1 priedas SĄSKAITŲ PLANAS	26
2 priedas BALANSO FORMA	31
3 priedas VEIKLOS REZULTATŲ ATASKAITOS FORMA	33

1. BENDROJI DALIS

1. Lietuvos spaustuvinių asociacija yra ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo jungiantis profesiniu ir bendros veiklos pagrindu juridinius asmenis, pritariančius Asociacijos tikslams ir pripažįstančius jos įstatus. Asociacija įsteigta bendriems narių interesams ir tikslams įgyvendinti.

2. Asociacijos uždaviniai:

- derinti narių interesus;
- atstovauti ir ginti narių interesus Lietuvoje ir užsienyje;
- racionaliai panaudoti narių bei kitokiu būdu gautus įnašus Asociacijos veiklai plėtoti;
- bendradarbiauti su valstybinėmis institucijomis rengiant norminius aktus, kurie liečia spaustuvinių profesinę veiklą;
- prisidėti prie skaidrios ir atviros verslo aplinkos bei laisvos konkurencijos kūrimo;
- rinkti, kaupti bei savo nariams teikti mokslinę ir metodinę informaciją, susijusią su profesine spaustuvinių veikla;
- organizuoti profesinius mokymus, suteikiant kvalifikacijos liudijimus, sertifikatus;
- dalyvauti Lietuvos Respublikos ir tarptautiniuose renginiuose bei programose;
- organizuoti konferencijas ir parodas;
- konsultuoti su profesine veikla bei rinkti susijusiais klausimais;
- vykdyti kitus uždavinius vadovaujantis savo įstatais ir LR įstatymais.

2. Lietuvos spaustuvinių asociacija dirba, vadovaudamasi patvirtintais įstatais. Pagal savo prievoles Lietuvos spaustuvinių asociacija atsako savo turtu, bet neatsako už savo narių prisiimtus įsipareigojimus.

3. Lietuvos spaustuvinių asociacijos buhalterinė apskaita tvarkoma ir finansinė atskaitomybė sudaroma vadovaujantis:

- Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2004 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr. 1K-372 „Dėl pelno nesiekiančių ribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų buhalterinės apskaitos ir finansinės atskaitomybės sudarymo ir pateikimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 171-6342);
- Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu Nr. IX -574 (Žin., 2001, Nr. 99-3515);
- Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymu Nr. IX -575 (Žin., 2001, Nr. 99-3516);
- Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymu Nr. IX-1969 (Žin., 2004, Nr. 25-745);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimu Nr. 719 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“;
- Kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais, apibrėžiančiais apskaitos tvarkymą ir finansinės atskaitomybės sudarymą bei pateikimą.

4. Lietuvos spaustuvinių asociacija tvarkant apskaitą ir rengiant finansinę atskaitomybę vadovaujasi bendraisiais apskaitos principais: įmonės principu, veiklos tęstinumo principu, periodiškumo principu, pastovumo principu, piniginio mato principu, kaupimo principu, palyginimo principu, atsargumo principu, neutralumo ir turinio svarbos principais.

5. Lietuvos spaustuvinių asociacijos veikla, tvarkant apskaitą, suskirstyta į finansinius metus, kuriems pasibaigus sudaroma finansinė atskaitomybė. Lietuvos spaustuvinių asociacijos finansiniai metai trunka 12 mėnesių ir sutampa su kalendoriniais metais.

6. Lietuvos spaustuvinių asociacijos apskaita tvarkoma dvejybinio įrašu, naudojant Lietuvos Respublikos piniginių vienetą – litą, o prirėkus – ir litą, ir užsienio valiutą.

7. Ūkiniai įvykiai ir ūkinės operacijos, kurių buvimas ir atlikimas ar rezultatų įforminimas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka susijęs su užsienio valiuta, apskaitoje perskaičiuojami į litus pagal Lietuvos banko nustatytą užsienio valiutos santykį, galiojantį ūkinio įvykio arba ūkinės operacijos atlikimo datą.

8. Apskaitos dokumentai surašomi ir apskaitos registrai sudaromi lietuvių kalba, o prireikus – ir lietuvių, ir užsienio kalba. Gauti užsienio kalba dokumentai, prireikus, turi būti išversti į lietuvių kalbą.

2. ORGANIZACINĖ DALIS

9. Lietuvos spaustuvininkų asociacijos veikla organizuojama vadovaujantis:

- visuotinio narių susirinkimo tvirtinamais dokumentais;
- kolegialaus valdymo organo - Tarybos tvirtinamais dokumentais;
- Lietuvos spaustuvininkų asociacijos prezidento (administracijos vadovo)

tvirtinamais dokumentais.

- Lietuvos spaustuvininkų asociacijos vykdančiojo direktoriaus tvirtinamais dokumentais.

10. Buhalterinę apskaitą tvarko ir finansinę atskaitomybę ruošia įmonė, teikianti buhalterinės apskaitos paslaugas. Buhalterinė apskaita tvarkoma, vadovaujantis prezidento įsakymu patvirtintu sąskaitų planu, kuris pridedamas apskaitos politikos prieduose. Sąskaitų planas finansinių metų eigoje negali būti iš esmės keičiamas, nebent to reikalautų pasikeitę Lietuvos Respublikos apskaitą reglamentuojantys įstatymai ir nutarimai. Sąskaitų planas metų eigoje gali būti papildomas naujomis sąskaitomis.

3. METODINĖ DALIS

3.1. NEMATERIALIOJO TURTO APSKAITA

11. Nematerialusis turtas pripažįstamas, jei jis atitinka visus šiuos nematerialiojo turto pripažinimo kriterijus:

- Lietuvos spaustuvininkų asociacija pagrįstai tikisi ateityje gauti iš turto ekonominės naudos;
- turto įsigijimo savikaina gali būti patikimai įvertinta ir atskirta nuo kito turto vertės;
- Lietuvos spaustuvininkų asociacija gali tuo turtu disponuoti, jį kontroliuoti arba apriboti teisę juo naudotis kitiems.

12. Būsimą ekonominę naudą, gaunamą iš nematerialiojo turto, gali sudaryti paslaugų pardavimo pajamos, išlaidų sumažėjimas ar kita nauda, gaunama iš Lietuvos spaustuvininkų asociacijoje naudojamo nematerialiojo turto.

13. Lietuvos spaustuvinių asociacijos galimybė kontroliuoti nematerialųjį turtą ir jo teikiamą ekonominę naudą gali būti išreikšta juridinėmis teisėmis juo naudotis. Tai gali būti autorių ar panašios teisės.

14. Nematerialusis turtas apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina.

15. Nematerialiojo turto įsigijimo savikainą sudaro įsigyjant šį turtą sumokėta ar mokėtina pinigų suma (ar kitokio sunaudoto turto vertė), įskaitant muitus ir kitus negražinamus mokesčius. Turto įsigijimo savikainai gali būti priskiriamos ir kitos tiesioginės turto paruošimo numatomam naudojimui išlaidos. Tai gali būti atlyginimas už teisinę paslaugą.

16. Nematerialiojo turto likvidacinė vertė laikoma lygia nuliui.

17. Balanse nematerialusis turtas rodomas balansine verte, lygia jo likutinei vertei, kuri apskaičiuojama iš įsigijimo savikainos atėmus amortizacijos sumą, sukauptą per visą jo naudingo tarnavimo laiką.

18. Nematerialiojo turto naudojimo išlaidos priskiriamos to laikotarpio, kurį jos buvo patirtos, sąnaudoms. Nematerialiojo turto atnaujinimo ar tobulinimo išlaidos, patirtos jį įsigijus, turi būti pripažįstamos sąnaudomis tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos patiriamos.

19. Lietuvos spaustuvinių asociacijoje nustatomos šios nematerialiojo turto grupės:

- Programinė įranga;
- Kitas nematerialusis turtas

20. Nematerialiojo turto amortizacijos suma pripažįstama amortizacijos sąnaudomis kiekvieną ataskaitinį laikotarpį. Nematerialiojo turto amortizacija skaičiuojama nuo kito mėnesio 1 dienos po jo įsigijimo ir nebeskaičiuojama nuo kito mėnesio 1 dienos po jo nurašymo arba pardavimo ir tada, kai visa nematerialiojo turto vertė perkeliama į sąnaudas.

21. Nematerialiojo turto amortizacija skaičiuojama remiantis metine amortizacijos suma. Jei Lietuvos spaustuvinių asociacija kontroliuoja nematerialųjį turtą turėdama teisių, kurios buvo suteiktos ribotam laikui, nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas neturi viršyti tų teisių galiojimo laiko. Lietuvos spaustuvinių asociacija nustato šiuos naudingo tarnavimo laikotarpius:

Turto grupė	Iki 2005 07 01 įsigyto NT naudingo tarnavimo laikas (metais)	Po 2005 07 01 įsigyto NT naudingo tarnavimo laikas (metais)
Programinė įranga	2	3
Kitas nematerialusis turtas		3-4

22. Nematerialiojo turto amortizacija skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) amortizacijos skaičiavimo metodą.

23. Perleidus nematerialųjį turtą, veiklos rezultatų ataskaitoje parodomas jo perleidimo rezultatas.

24. Praradus ar nurašius neviseškai amortizuotą nematerialųjį turtą, pripažįstami turto nurašymo nuostoliai, kurie veiklos rezultatų ataskaitoje parodomi kaip veiklos sąnaudos.

3.2. ILGALAIKIO MATERIALIOJO TURTO APSKAITA

26. Materialusis turtas priskiriamas ilgalaikiam turtui, jei jis atitinka visus šiuos požymius:

- ketinama jį naudoti ilgiau nei vienerius metus;
- pagrįstai tikimasi gauti iš turto ekonominės naudos būsimaisiais laikotarpiais;
- galima patikimai nustatyti turto įsigijimo savikainą;
- turto įsigijimo savikaina yra ne mažesnė nei 1 000 Lt;
- perduota rizika, susijusi su materialiuoju turtu, t.y. Lietuvos spaustuvinių asociacija įgyja teisę valdyti, naudoti materialųjį turtą ir juo disponuoti, tampa atsakingi už šį turtą ir jiems priklauso materialiojo turto teikiama nauda.

27. Lietuvos spaustuvinių asociacijoje nustatomos šios ilgalaikio materialiojo turto grupės:

- Transporto priemonės;
- Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai;
- Baldai.

28. Ilgalaikis materialusis turtas apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina. Balanse ilgalaikis materialusis turtas rodomas balansine verte, lygia likutinei vertei, kurią sudaro suma, gauta iš įsigijimo savikainos atėmus nusidėvėjimo sumą, sukauptą per visą jo naudingo tarnavimo laiką. Į ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikainą įskaitomos šios iki jo naudojimo pradžios susidariusios išlaidos:

- įsigyjant šį turtą sumokėta ar mokėtina pinigų suma;
- atvežimo išlaidos;
- muitai, akcizai ir kiti negrąžinami mokesčiai;
- projektavimo darbų išlaidos;
- sumontavimo išlaidos;
- instaliavimo išlaidos;
- parengimo naudoti išlaidos;
- remonto, atlikto iki turto naudojimo pradžios, išlaidos;
- išbandymo išlaidos;
- paskolos administravimo išlaidos;
- kitos tiesiogiai su turto įsigijimu susijusios išlaidos.

28. Ilgalaikis materialusis turtas, įsigytas užsienio valiuta, apskaitoje registruojamos litais pagal pirkimo dieną galiojantį valiutos kursą.

29. Palūkanos į ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikainą neįskaitomos. Jos pripažįstamos atitinkamų laikotarpių sąnaudomis.

30. Kiekvieno ilgalaikio materialiojo turto vieneto naudojimo pradžia įforminama ilgalaikio materialiojo turto įvedimo į eksploataciją aktu.

31. Ribotą laiką Lietuvos spaustuvinių asociacijos veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina turi būti nudėvima (įskaitoma į sąnaudas) per jo naudingo tarnavimo laikotarpį, tačiau jeigu visiškai nudėvėtas ilgalaikis materialusis turtas ir toliau naudojamas įmonės veikloje, apskaitos registruose ir atskaitomybėje rodoma jo likvidacinė vertė.

32. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas, remiantis metine nusidėvėjimo norma. Lietuvos spaustuvinių asociacija nustato šiuos naudingo tarnavimo laikotarpius:

1 lentelė

Turto grupė	IMT naudingo tarnavimo laikas (metais)
Lengvieji automobiliai, ne senesni kaip 5 metų;	6
Lengvieji automobiliai, senesni kaip 5 metai;	10
Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai;	4
Baldai;	6
Kompiuterinė technika ir ryšių priemonės.	3

33. 1 lentelėje nurodyti Lietuvos spaustuvinių asociacijoje naudojami ilgalaikio materialiojo turto apskaitos būdai, nusidėvėjimo skaičiavimo metodai, nusidėvėjimo normatyvai ir turto likvidacinė vertė.

2 lentelė

Ilgalaikio turto grupė	Apskaitos metodas	Minimali turto vertė (Lt)	Nusidėvėjimo skaičiavimo metodas	Turto likvidacinė vertė (Lt)
Lengvieji automobiliai, ne senesni kaip 5 metų;	įsigijimo savikaina	1 000	tiesinis	1
Lengvieji automobiliai, senesni kaip 5 metai	įsigijimo savikaina	1 000	tiesinis	1
Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai;	įsigijimo savikaina	1 000	tiesinis	1
Baldai	įsigijimo savikaina	1 000	tiesinis	1

33. Ilgalaikio turto nusidėvėjimui taikomas tiesiogiai proporcingas (tiesinis) metodas.

34. Nusistatyta ilgalaikio materialiojo turto metinė nusidėvėjimo suma, naudingo tarnavimo laikas ir likvidacinė vertė gali būti tikslinami gavus papildomos informacijos.

35. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio 1 dienos po jo perdavimo naudoti ir nebeskaičiuojamas nuo kito mėnesio 1 dienos po jo nurašymo, pardavimo ar kitokio perleidimo ir tuo atveju, kai visa naudojamo ilgalaikio materialiojo turto vertė (atėmus likvidacinę vertę) perkeliama į sąnaudas.

36. Ilgalaikio materialiojo turto eksploataavimo išlaidos priskiriamos to laikotarpio, kuriuo jos buvo patirtos, veiklos sąnaudoms.

37. Ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimo ir remonto darbų registravimas priklauso nuo tų darbų suteikiamo rezultato:

- jeigu ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimas ar remontas pailgina turto naudingo tarnavimo laiką ir pagerina jo naudingąsias savybes, šių darbų verte didinama ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina ir patikslinamas turto naudingo tarnavimo laikotarpis;

- jeigu ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimas ar remontas tik pagerina naudingąsias turto savybes, bet nepailgina šio turto naudingo tarnavimo laiko, šių darbų verte didinama ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina;

- jeigu ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimas ar remontas nepagerina naudingųjų turto savybių, bet pailgina šio turto naudingo tarnavimo laiką, šių darbų verte turi būti padidinta turto įsigijimo savikaina ir patikslintas turto naudingo tarnavimo laikas. Šio turto likutinė vertė, pradedant nuo laikotarpio, kurį buvo patikslintas turto naudingo tarnavimo laikas, turi būti nudėvėta per iš naujo nustatytą naudingo tarnavimo laiką;

- jeigu ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimas ar remontas nepagerina naudingųjų turto savybių ir nepailgina jo naudingo tarnavimo laiko, šių darbų vertė pripažįstama ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis.

38. Ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimo ir remonto darbų suteikiamą rezultatą nustato turto įvedimo į eksploataciją komisija. Netinkamas (negalimas) naudoti ilgalaikis materialusis turtas nurašomas. Nurašius visiškai nudėvėtą turtą, gautos dalys ar medžiagos apskaitoje registruojamos kaip atsargos grynąja realizavimo verte. Jeigu nurašytojo turto likvidacinė vertė didesnė už gautų dalių ar medžiagų grynąją realizavimo vertę, skirtumas pripažįstamas ataskaitinio laikotarpio nuostoliu dėl turto nurašymo, jeigu turto likvidacinė vertė mažesnė, - ataskaitinio laikotarpio pelnu dėl turto nurašymo.

39. Jeigu ilgalaikis materialusis turtas prarandamas dėl vagystės, stichinių nelaimių, gamtos reiškinių ar kitų panašių priežasčių, nuostoliai, atsiradę dėl šio turto praradimo, pripažįstami ataskaitinio laikotarpio nuostoliais dėl turto praradimo, jei nėra galimybės šių nuostolių kompensuoti. Jei pagrįstai tikimasi, kad nuostoliai bus atlyginti, numatoma atgauti suma registruojama kaip gautina suma. Jeigu numatoma atgauti suma yra mažesnė už prarasto ilgalaikio materialiojo turto vertę, likusi suma pripažįstama nuostoliu.

40. Jeigu dėl avarijos ar kitų priežasčių sugadinto ilgalaikio materialiojo turto remonto išlaidas kompensuoja draudimo įmonė, remonto išlaidos mažinamos kompensuojama suma. Jeigu kompensuojama suma viršija remonto išlaidas, skirtumas pripažįstamas ataskaitinio laikotarpio pajamomis.

41. Išsinuomoto turto eksploatavimo išlaidos pripažįstamos Lietuvos spaustuvininkų asociacijos veiklos sąnaudomis, jei nuomotojas jų nekompensuoja.

42. Išsinuomoto turto rekonstravimo arba remonto išlaidos pripažįstamos Lietuvos spaustuvininkų asociacijos veiklos sąnaudomis, jei nuomotojas jų nekompensuoja.

43. Išnuomoto turto nusidėvėjimą skaičiuoja ir į sąnaudas įskaito turto savininkas (nuomotojas).

44. Perleidus ilgalaikį materialųjį turtą, veiklos rezultatų ataskaitoje parodomas šio turto perleidimo rezultatas, kuris apskaičiuojamas iš gautų pajamų atimant parduoto turto likutinę vertę ir visas su perleidimu susijusias išlaidas.

45. Inventorizacija atliekama vadovaujantis LR Vyriausybės nutarimuose nustatyta tvarka.

46. Inventorizacijos metu nustatytas turto perteklius pripažįstamas pajamomis.

47. Inventorizacijos metu nustatytas trūkumas, jei jis neišieškomas ar nenustatomi kaltininkai, pripažįstamas nuostoliu.

48. Inventorizacijos metu nustatytas turtas netinkamas tolimesniam naudojimui, pateikiamas prezidento (administracijos vadovo) sprendimo priėmimui dėl tokio turto nurašymo.

3.3 ATSARGŲ, IŠANKSTINIŲ APMOKĖJIMŲ APSKAITA

49. Atsargos – tai trumpalaikis turtas, kurį Lietuvos spaustuvininkų asociacija sunaudoja pajamoms uždirbti per vienerius metus.

50. Atsargos apskaitoje įvertinamos bei registruojamos įsigijimo savikaina, sudarant finansinę atskaitomybę balanse rodomos įsigijimo (pasigaminimo) savikaina. Nustatant atsargų įsigijimo savikainą, prie pirkimo kainos pridedami visi su pirkimu susiję mokesčiai bei rinkliavos (išskyrus tuos, kurie vėliau bus atgauti), gabenimo, paruošimo naudoti bei kitos tiesiogiai su atsargų įsigijimu susijusios išlaidos. Atsargų gabenimo, sandėliavimo ir kitos išlaidos gali būti pripažintos sąnaudomis (pardavimo savikaina) tą patį laikotarpį, kai buvo patirtos, jei sumos yra nereikšmingos. Leidinių spausdinimo išlaidos apskaitoje registruojamos kaip leidinių įsigijimo (pasigaminimo) savikaina.

51. Atsargos, įsigytos užsienio valiuta, apskaitoje registruojamos litais pagal pirkimo dieną galiojantį valiutos kursą.

52. Atsargoms asociacijoje priskiriama:

- kanceliarinės prekės;
- kuras
- popierius;
- knygos;
- reprezentacijoms skirtos prekės
- prekės, skirtos perparduoti;
- trumpalaikis turtas.

53. Atsargų sunaudojimas arba pardavimas registruojamas taikant FIFO atsargų įkainojimo ir nuolat apskaitomų atsargų sunaudojimo būdą, t. y. buhalterinės apskaitos sąskaitose registruojama kiekviena operacija: atsargų gavimas, atsargų sunaudojimas, nepanaudotų atsargų gražinimas, atsargų pardavimas ir daroma prielaida, kad pirmiausia parduodamos arba

sunaudojamos atsargos, kurios buvo įsigytos arba pagamintos anksčiausiai. Atsargų sunaudojimo arba pardavimo dokumentą patvirtina asociacijos administracijos vadovas.

54. Ilgalaikiai darbai ir išankstiniai apmokėjimai už paslaugas apskaitoje registruojami:

54.1 Ilgalaikių darbų, tokių kaip apklausos tyrimų, projektų parengimų metodikos rengimas (vertimas, redagavimas) apskaitoje registruojamos kaip veiklos sąnaudos.

54.2 Lietuvos spaustuvininkų asociacijos gauti išankstiniai apmokėjimai už paslaugas fiksuojami išankstinių apmokėjimų sąskaitoje. Suteikus paslaugas išrašoma sąskaita-faktūra ir fiksuojamos uždirbtos pajamos.

3.4. VALIUTINIŲ OPERACIJŲ APSKAITA

55. Lietuvos spaustuvininkų asociacijos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, kurių vykdymas susiję su užsienio valiuta laikomos valiutinėmis operacijomis. Valiutinės operacijos registruojamos apskaitoje litais pagal ūkinės operacijos atlikimo dienos valiutos kursą. Komandiruotės išlaidos, užsienio valiuta teisės aktų nustatyta tvarka, įvertinamos išvykimo į komandiruotę dieną galiojusiu valiutos kursu. Rengiant finansinę atskaitomybę, valiutiniai straipsniai balanse įvertinami pagal balanso sudarymo dienos valiutos kursą.

3.5. FINANSINIO TURTO APSKAITA

(ilgalaikis finansinis turtas, per vienerius metus gautinos sumos, kitas trumpalaikis turtas ir pinigai)

56. Įsigyti vertybiniai popieriai į buhalterinę apskaitą įtraukiami jų įsigijimo savikaina. Balanse finansinis turtas skirstomas į trumpalaikį ir ilgalaikį, priklausomai nuo to, ar vertybiniai popieriai numatomi perleisti per vienerius metus, ar po vienerių metų.

57. Investicijų perleidimo rezultatas į apskaitą įtraukiamas tą ataskaitinį laikotarpį, kurį tas turtas buvo perleistas. Veiklos rezultatų ataskaitoje investicijų perleidimo rezultatas priskiriamas kitoms pajamoms, jeigu investicijos perleistos pelningai, arba kitoms sąnaudoms, jeigu investicijos perleistos nuostolingai.

58. Kitas finansinis turtas – per vienerius metus gautinos sumos, trumpalaikės investicijos, terminuoti indėliai, pinigai ir jų ekvivalentai – priskiriami trumpalaikiam finansiniam turtui.

59. Per vienerius metus gautinas sumas sudaro narių išsiskolinimas už jiems suteiktas paslaugas, gautini nario mokesčiai, gautinos sumos iš ES fondų, gautini mokesčiai ir kitos gautinos sumos, tokios kaip biudžeto ar Sodros skolos Lietuvos spaustuvininkų asociacija, iš atskaitingų asmenų gautinos sumos, kitų pirkėjų išsiskolinimai ir pan.

59.1. Gautinos sumos apskaitoje parodomos jų atsiradimo dienos verte. Nustatant skolų grynąją vertę, kasmet atliekamas skolų suderinimas ir įvertinamas kiekvienos skolos grąžinimo pagrįstumas. Finansinėje atskaitomybėje gautinos skolos parodomos grynąja verte, tai yra atėmus beviltiškas ir abejotinas skolas. Gautinos skolos pripažįstamos abejotinomis, jei jos negrąžinamos ilgiau kaip 12 mėnesių po skolos grąžinimo termino pabaigos. Finansinės atskaitomybės aiškinamajame rašte pateikiama informacija apie pripažintas abejotinomis gautinas sumas.

59.2. Pinigus sudaro pinigai kasoje ir banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentams priskiriamos trumpalaikės (iki trijų mėnesių) likvidžios investicijos, kurios gali būti greitai iškeičiamos į pinigų sumas ir kurių vertės pasikeitimo rizika yra nereikšminga, taip pat terminuoti indėliai.

3.6. NUOSAVO KAPITALO APSKAITA

60. Lietuvos spaustuvinių asociacijos nuosavą kapitalą sudaro sukauptas veiklos rezultatas

61. Lietuvos spaustuvinių asociacijos veiklos rezultatas – Lietuvos spaustuvinių asociacijos uždirbtas pelnas arba patirti nuostoliai. Ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatas ir ankstesniųjų laikotarpių veiklos rezultatas balanse rodomi atskirai. Finansinėje atskaitomybėje praėjusių metų veiklos rezultatas priskiriamas ankstesniųjų metų veiklos rezultatui.

3.7. DOTACIJŲ, NARIO MOKESČIO IR TIKSLINIO FINANSAVIMO APSKAITA

62. Lietuvos spaustuvinių asociacijos finansavimo būdai:

• Lietuvos spaustuvinių asociacijos visuotinio susirinkimo nustatytas nario mokestis ir kitos tikslinės įmokos;

- Fizinių ir juridinių asmenų neatlygintinai perduotos lėšos ir turtas;
- Valstybės ir savivaldybės tikslinės paskirties lėšos;
- Nevalstybinių organizacijų, tarptautinių organizacijų, fondų dovanotos lėšos;
- Gauta parama;
- Kredito įstaigų palūkanos už saugomas lėšas;
- Pagal testamentą tenkantys palikimai;
- Skolintos lėšos;
- Kitos teisėtai gautos lėšos.

63. Nario mokesčiai ir kitos tikslinės lėšos naudojamos Lietuvos spaustuvinių asociacijos įstatuose ir visuotinio Lietuvos spaustuvinių asociacijos narių susirinkimo nustatyta tvarka.

64. Kadangi visuotinis susirinkimas nustato nario mokesčio mokėjimą ir tikimasi, kad per įstatuose nustatytą laikotarpį jis bus sumokėtas, atsiradus prievolei Lietuvos spaustuvinių asociacijos nariams mokėti mokestį, ši ūkinė operacija į apskaitą įtraukiama kaip gautini mokesčiai, o sumokėjus mokestį apskaitoje rodomi gauti mokesčiai.

65. 2007 metais visuotinis susirinkimas nustatė šią nario mokesčio mokėjimo skalę

3 lentelė

Narių grupė	Apyvartos dydis, mln.Lt	Metinis nario mokestis Lt.
Mokymo institucijos	-	1000
LLM	Iki 2	4000
LM	Iki 5	5400
M	Iki 10	6800
V	Iki 15	8200
D	Iki 50	9600
LD	Virš 50	10800

Nario mokestis mokamas du kartus per metus:

- ✓ už einamųjų metų pirmą pusmetį - einamųjų metų sausio mėnesį;
- ✓ už einamųjų metų antrą pusmetį - einamųjų metų liepos mėnesį.

Narys, nutraukęs narystę asociacijoje, nario mokesčio nemoka nuo sekančio pusmečio po išstojimo iš asociacijos.

Nario mokesčio nemokėjimas, taip pat ir jo mokėjimo vėlavimas sulėtina asociacijos veiklą, tuo pačiu pažeisdamas kitų asociacijos narių interesus.

66. Nario mokesčiai pripažįstami panaudotais ir kompensuojančiais sąnaudas tiek, kiek per ataskaitinį laikotarpį patirta sąnaudų įgyvendinant numatytą įstatuose Lietuvos spaustuvinių asociacijos veiklą. Panaudojus šias lėšas ilgalaikiam turtui įsigyti, keičiasi tik finansavimo straipsnis: didėja dotacija, mažėja nario mokesčiai.

67. Nepanaudotų lėšų likutis perkeliamas į sekantį finansinį laikotarpį.

68. Tiksliniams įnašams taip pat priskiriama gauta parama.

69. Lietuvos spaustuvinių asociacija gali gauti paramą prekėmis, paslaugomis ir pinigais, pvz., renginiams organizuoti. Parama, gauta nurodžius arba nenurodžius jos tikslo, pripažįstama panaudota tiek, kiek patirtų sąnaudų pripažinta kompensuotomis. panaudota tiek, kiek parama, gauta prekėmis, įvertinama tikraja verte ir rodoma kaip atsargos. Tokia parama pripažįstama panaudota (sąnaudos pripažįstamos kompensuotomis) tą ataskaitinį laikotarpį, kurį gautos atsargos sunaudojamos.

70. Gautos knygos pripažįstamos kaip gauta parama trumpalaikiu turtu.

71. Finansavimo lėšos registruojamos kaip gautinos, turint patikimų įrodymų apie šių lėšų skyrimą. Gaunamos finansavimo lėšos kaupimo principu registruojamos kaip gautos, žinant gautą sumą. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje gautų finansavimo lėšų suma mažinamos sąnaudos, patirtos su programos, kuriai skiriamas finansavimas, įgyvendinimu.

72. Dotacija apskaitoje registruojama gavus neatlyginamai ilgalaikio turto arba įsigijus jo iš programai skirtų pinigų. Dotacijos apskaita tvarkoma kaupimo principu. Dotacija pripažįstama panaudota, kai neatlyginamai gautas ir įgytas iš tikslinio finansavimo lėšų turtas nudėvimas. Balanse rodoma nepanaudota dotacijos dalis. Lietuvos spaustuvinių asociacija kaupia informaciją pagal dotacijos davėjus ir gauto turto grupes.

73. Projektas KoPoliS apskaitomas pagal šiam projektui teikiamus apskaitos reikalavimus.

3.8. ĮSIPAREIGOJIMŲ APSKAITA

74. Įsipareigojimai gali atsirasti dėl sutarčių sąlygų arba kaip įstatymų nustatyti reikalavimai. Įsipareigojimai atsiranda:

- gavus banko paskolą, atsiranda įsipareigojimas ją gražinti;
- įsigijus prekių arba gavus paslaugų, jei už jas dar nesumokėta, atsiranda mokėtina suma. Mokėtinos skolos apskaitoje registruojamos jų atsiradimo dienos verte;
- gavus avansą, atsiranda įsipareigojimas suteikti paslaugą;

- pagal mokesčių įstatymus Lietuvos spaustuvinių asociacijai atsiranda įsipareigojimas mokėti mokesčius, įsipareigojimas mokėti PVM mokestį atsiranda kai Lietuvos spaustuvinių asociacija įsiregistruoja PVM mokėtoja ir teikia prekes ar paslaugas už atlygį ;
- pagal Darbo kodeksą atsiranda įsipareigojimas mokėti darbuotojams atlyginimus;
- įsipareigojimas suteikti darbuotojams apmokamas atostogas, kuriomis jie nepasinaudojo ataskaitinį laikotarpį.

3.9. PAJAMŲ IR SĄNAUDŲ PRIPAŽINIMAS APSKAITOJE

3.9.1. Pajamų pripažinimas

75. Vadovaujantis kaupimo principu, pajamos pripažįstamos ir registruojamos tada, kai jos uždirbamos, neatsižvelgiant į pinigų gavimą. Pajamomis laikomas tik ekonominės naudos padidėjimas.

76. Pajamomis nepripažįstamos trečiųjų asmenų vardu surinktos sumos, taip pat pridėtinės vertės mokestis (išskyrus įstatymo numatytus atvejus).

77. Pajamų apskaitai skirta 5 sąskaitų plano klasė.

78. Pajamos įvertinamos tikrąja verte, atsižvelgiant į suteiktas ir numatomas nuolaidas bei parduotų prekių grąžinimą ar nukainavimą.

79. Paslaugų pardavimo pajamos pripažįstamos ir registruojamos apskaitoje, kai paslaugos yra suteiktos, o pajamų suma gali būti patikimai įvertinta. Jei kyla abejonių ar bus gauta į pajamas įtraukta suma, tada skolų suma, kurios nesitikima gauti, įtraukiama į ataskaitinio laikotarpio sąnaudas, neatsižvelgiant į tai, kurį laikotarpį (ankstesnį ar ataskaitinį) pajamos buvo pripažintos.

80. Kai paslaugų teikimo sandoris užbaigiamas tą patį laikotarpį, kurį buvo pradėtas, pajamos pripažįstamos tą patį laikotarpį ir įvertinamos sutartyje nurodyta suma.

81. Kai pagal paslaugų teikimo sandorį paslaugos teikiamos ilgiau negu vieną ataskaitinį laikotarpį, pajamos proporcingai paskirstomos tiems laikotarpiams, kurių metu buvo teikiamos paslaugos.

82. Jei paslaugų teikimo sandorio patikimai įvertinti negalima, tada pajamomis pripažįstama suma, lygi išlaidoms, kurias tikimasi gauti.

83. Paslaugų pajamos pripažįstamos suteikus šias paslaugas.

84. Lietuvos spaustuvinių asociacijos pajamos skirstomos į šias grupes:

- Leidybinės veiklos pajamos;
- Pajamos už suteiktas paslaugas,
- Kitos pajamos:

- palūkanų pajamos;
- teigiama valiutų kursų pasikeitimo įtaka;
- kitos finansinės-investicinės veiklos pajamos;
- kitos pajamos.

83. Baudos ir delspinigiai už mokėjimo termino nesilaikymą (jų dydis ir gavimo tvarka turi būti numatyti pirkimo-pardavimo sutartyje) apskaitoje pripažįstamos tuo metu, kai jie sumokami.

3.9.2. Sąnaudų pripažinimas

85. Lietuvos spaustuvinių asociacija, atsižvelgdama į savo veiklos specifiką, savarankiškai pasirenka paslaugų ir produkcijos savikainos apskaičiavimo metodą ir sąnaudų priskyrimą Lietuvos spaustuvinių asociacijos veiklos atskiriems tikslams ir programoms įgyvendinti bei ūkinei-komercinei veiklai vykdyti.

86. Sąnaudos, susijusios su Lietuvos spaustuvinių asociacijos veiklos, numatytos įstatuose, įgyvendinimu, pripažįstamos tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos yra patirtos.

87. Lietuvos spaustuvinių asociacija grupuoja su savo veikla susijusias sąnaudas pagal patvirtintą sąskaitų planą, kurio 6 klases sugrupuotos sąskaitos atitinka Lietuvos spaustuvinių asociacijos biudžeto išlaidų straipsnius.

88. Sąnaudos, susijusios su Lietuvos spaustuvinių asociacijos veiklos, numatytos įstatuose, įgyvendinimu, per ataskaitinį laikotarpį registruojamos atskiroje sąskaitoje „Kompensuotos sąnaudos“.

89. Veiklos rezultatų ataskaitoje kompensuotos sąnaudos rodomos su minuso ženklu.

90. Finansavimo panaudojimas pagal atskiras veiklos kryptis atskleidžiamas aiškinamajame rašte.

91. Sąnaudos, patirtos uždirbant ataskaitinio laikotarpio pajamas, registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėje atskaitomybėje pagal kaupimo ir pajamų bei sąnaudų palyginimo principus.

92. Sąnaudomis pripažįstama tik ta ataskaitinio ar ankstesnių laikotarpių išlaidų dalis, kuri tenka per ataskaitinį laikotarpį uždirbtoms pajamoms.

93. Išlaidos, nesusijusios su ataskaitinio laikotarpio pajamų uždirbimu, bet skirtos pajamoms uždirbti būsimaisiais laikotarpiais, apskaitoje registruojamos ir balanse rodomos kaip turtas. Turto dalis, skirta pajamoms uždirbti būsimaisiais laikotarpiais, priskiriama sąnaudoms nurodytais laikotarpiais.

94. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį patirtų išlaidų neįmanoma susieti su konkrečiu pajamų uždirbimu ir tos išlaidos ateinančiais laikotarpiais neduos pajamų, jos pripažįstamos įmonės sąnaudomis tą laikotarpį, kurį buvo patirtos.

95. Sąnaudos turi būti patikimai įvertintos tikrąja verte.

96. Sąnaudų apskaitai skiriama 6 sąskaitų plano klasė. Sąnaudos yra suskirstytos pagal grupes:

- Suteiktų paslaugų ir parduotų prekių savikaina;
- Veiklos sąnaudos;
- Kitos sąnaudos;
- Kompensuojamos sąnaudos.

97. Suteiktų paslaugų ir parduotų prekių savikainai priskiriamos su ūkine-komercine veikla tiesiogiai susijusios išlaidos;

98. Veiklos sąnaudoms priskiriamos bendrosios ir administracinės sąnaudos kurios, nepriskiriamos suteiktų paslaugų, parduotų prekių savikainai:

- skelbimų ir reklamos sąnaudos;
- reprezentacinės sąnaudos ir neatskaitomos PVM sąnaudos;
- projekto KoPoliS administracinės išlaidos;
- banko paslaugų sąnaudos;
- komandiruočių sąnaudos;
- darbuotojų darbo užmokesčio sąnaudos;
- darbuotojų socialinio draudimo sąnaudos;
- atsargų nurašymo sąnaudos;
- abejotinių skolų sąnaudos;
- ilgalaikio turto praradimo ir nurašymo nuostoliai;
- veiklos mokesčių sąnaudos, išskyrus pelno mokestį;
- garantinio fondo sąnaudos;
- kitos bendrosios ir administracinės sąnaudos, tokios kaip ilgalaikio turto nusidėvėjimas, darbuotojų mokymas, prenumerata, patalpų išlaikymo sąnaudos, įskaitant jų remontą, draudimas, ryšių ir pašto sąnaudos, kompiuterių aptarnavimo ir interneto svetainės palaikymo sąnaudos bei kitos
- projekto KoPoliS vykdymo išlaidos;
- projekto KoPoliS dalyvių išlaidos;
- projekto KoPoliS kitos išlaidos.

97. Veiklos sąnaudos per finansinį laikotarpį kaupiamos tarpinėje sąskaitoje. Finansiniam laikotarpiui pasibaigus sąnaudos paskirstomos:

97.1. sąnaudos, tiesiogiai susijusios su ūkine-komercine veikla priskiriamos suteiktų paslaugų ir parduotų prekių savikainai;

97.2. sąnaudos, tiesiogiai susijusios su finansavimo lėšų panaudojimu (pagal atskiras veiklos krypčių sąmatas) priskiriamos suteiktų paslaugų ir parduotų prekių savikainai;

97.3. netiesioginės sąnaudos finansinėje atskaitomybėje parodomos atitinkamose veiklos sąnaudų straipsnio eilutėse;

97.4. ataskaitinio laikotarpio veiklos sąnaudos ir jų paskirstymas pagal atskiras veiklos kryptis atskleidžiamas aiškinamajame rašte.

98. Kitoms sąnaudoms priskiriami finansinės-investicinės veiklos nuostoliai, palūkanų sąnaudos, baudų ir delspinigių sąnaudos, neigiama valiutų kursų pasikeitimo įtaka ir sąnaudos, nesusijusios su tipine Lietuvos spaustuvininkų asociacijos veikla.

3.10. VEIKLOS REZULTATAS

101. Veiklos rezultatas nustatomas laikantis išvardintų pajamų ir sąnaudų pripažinimo nuostatų. Veiklos rezultatas parodo tikrai ūkinės-komercinės veiklos rezultatą.

102. Lietuvos spaustuvininkų asociacijos veiklos rezultatas parodomas Veiklos rezultatų ataskaitoje, kurioje uždirbtos per ataskaitinį laikotarpį pajamos palyginamos su sąnaudomis, patirtomis per tą patį ataskaitinį laikotarpį.

4. BENDRIEJI FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS PARENGIMO PRINCIPAI

Finansinės atskaitomybės apimtis

103. Lietuvos spaustuvininkų asociacija sudaro metinę finansinę atskaitomybę vadovaujantis Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2004 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr. 1K-372 „Dėl pelno nesiekiančių ribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų buhalterinės apskaitos ir finansinės atskaitomybės sudarymo ir pateikimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 171-6342).

104. Lietuvos spaustuvininkų asociacijos finansinę atskaitomybę sudaro:

- 104.1. balansas (2 priedas);
- 104.2. veiklos rezultatų ataskaita (3 priedas);
- 104.3. aiškinamasis raštas.

105. Lietuvos spaustuvininkų asociacijos metinė finansinė atskaitomybė rengiama apibendrinant kiekvienų finansinių metų duomenis.

Bendrasis atskleidimas

106. Finansinėje atskaitomybėje atskleidžiama visa reikšminga informacija, kad finansinė atskaitomybė būtų aiški ir suprantama.

Balansas

107. Balanse parodomas visas Lietuvos spaustuvininkų asociacijos turtas, nuosavas kapitalas, finansavimas ir išsipareigojimai paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną. Turtas ir išsipareigojimai balanse skirstomi į trumpalaikius ir ilgalaikius.

Veiklos rezultatų ataskaita

108. Veiklos rezultatų ataskaitoje nurodomos visos per ataskaitinį laikotarpį Lietuvos spaustuvininkų asociacijos uždirbtos pajamos, patirtos sąnaudos ir gautas veiklos rezultatai.

Aiškinamasis raštas

109. Aiškinamajame rašte atskleidžiamos balanse ir veiklos rezultatų ataskaitoje nurodytos reikšmingos sumos, taip pat atskleidžiama papildoma reikšminga informacija, kuri nepateikta finansinės atskaitomybės ataskaitose. Į aiškinamąjį raštą įtraukiama informacija, būtina teisingai atspindėti Lietuvos spaustuvininkų asociacijos finansinę būklę ir veiklos rezultatus.

110. Aiškinamojo rašto pradžioje pateikiami bendrieji duomenys apie Lietuvos spaustuvininkų asociaciją ir informacija apie tai, pagal kokius reikalavimus ir apskaitos principus Lietuvos spaustuvininkų asociacijoje buvo tvarkoma apskaita bei sudaroma finansinė atskaitomybė. Per ataskaitinius finansinius metus pakitus apskaitos principams, aiškinamajame rašte nurodoma ir aptariama šio pakitimo įtaka Lietuvos spaustuvininkų asociacijos ūkinei ir finansinei veiklai, bei pateikiami rodikliai, apskaičiuoti pagal senus ir naujus principus.

Finansinių ataskaitų elementai

111. Lietuvos spaustuvininkų asociacijos vykdomos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai pagal jų ekonominę prasmę grupuojami į stambias grupes, kurios vadinamos finansinių ataskaitų elementais. Finansinių ataskaitų elementai naudojami Lietuvos spaustuvininkų asociacijos finansinei būklei ir veiklos rezultatams įvertinti.

111.1. Balanse pateikiami elementai – turtas, įsipareigojimai ir nuosavas kapitalas – apibūdina Lietuvos spaustuvininkų asociacijos finansinę būklę;

111.2. Veiklos rezultatų ataskaitoje pateikiami elementai – pajamos ir sąnaudos – naudojami Lietuvos spaustuvininkų asociacijos veiklos rezultatams įvertinti.

112. Įsipareigojimai – prievolės, atsirandančios dėl atliktų ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, už kuriuos Lietuvos spaustuvininkų asociacija privalės ateityje atsiskaityti turtu ir kurių dydį galima objektyviai nustatyti.

113. Nuosavas kapitalas – Lietuvos spaustuvininkų asociacijos turto dalis, likusi iš viso turto atėmus įsipareigojimus.

114. Svarbiausias Lietuvos spaustuvininkų asociacijos veiklos rezultatų rodiklis dažniausiai yra kitų veiklos rodiklių apskaičiavimo pagrindas. Pagrindiniai veiklos rezultatų apskaičiavimo elementai yra pajamos ir sąnaudos.

114.1. Pajamos – ekonominės naudos padidėjimas, pasireiškiantis turto (arba jo vertės) padidėjimu per ataskaitinį laikotarpį arba įsipareigojimų sumažėjimu, dėl kurio padidėja nuosavas kapitalas.

114.2. Sąnaudos – ekonominės naudos sumažėjimas, pasireiškiantis turto arba jo vertės sumažėjimu ar įsipareigojimų prisiėmimu per ataskaitinį laikotarpį, kai dėl to sumažėja nuosavas kapitalas.

115. Pajamų apibrėžimas apibūdina pajamas, gaunamas iš Lietuvos spaustuvinių asociacijos veiklos. Veiklos pajamos paprastai skirstomos į pajamas už suteiktas paslaugas ir parduotas prekes kitos veiklos pajamas bei kitas pajamas.

116. Sąnaudų apibrėžimas apibūdina Lietuvos spaustuvinių asociacijos veiklos sąnaudas. Įprastinės veiklos sąnaudoms priskiriama pardavimo savikaina, veiklos sąnaudos, kitos veiklos sąnaudos, finansinės veiklos sąnaudos, investicinės veiklos sąnaudos.

Pagrindiniai reikalavimai finansinei atskaitomybei

117. Finansinės atskaitomybės ataskaitose pateikiama informacija turi būti tarpusavyje susieta.

118. Finansinė atskaitomybė turi suteikti teisingą informaciją apie Lietuvos spaustuvinių asociacijos finansinę būklę, turtą, nuosavą kapitalą, įsipareigojimus ir veiklos rezultatus.

119. Duomenys metinėje finansinėje atskaitomybėje turi būti pateikiami aiškiai ir suprantamai, kad informacijos vartotojai galėtų priimti tinkamus sprendimus.

120. Finansinėje atskaitomybėje pateikiama informacija turi būti neutrali ir patikima. Draudžiami turto prirašymai, pajamų bei sąnaudų ar kitokie iškraipymai.

121. Jeigu dėl apskaitos politikos pakeitimo ataskaitinio laikotarpio finansinės atskaitomybės rodiklių neįmanoma palyginti su praėjusių ataskaitinių laikotarpių rodikliais, informacija apie perskaičiuotus duomenis pateikiama aiškinamajame rašte

122. Duomenys, pateikti metinėje finansinėje atskaitomybėje, turi būti sutvarkyti laikantis pasirinktos apskaitos politikos ir bendrųjų apskaitos principų.

Pagrindiniai finansinės atskaitomybės parengimo principai

123. Lietuvos spaustuvinių asociacija, rengdama finansinę atskaitomybę, vadovaujasi šiais bendraisiais apskaitos principais:

Įmonės principas

124. Lietuvos spaustuvinių asociacija yra atskiras apskaitos vienetas ir buhalterinėje apskaitoje registruojamas bei finansinėje atskaitomybėje parodomas tik Lietuvos spaustuvinių asociacijos turtas, nuosavas kapitalas, įsipareigojimai, pajamos ir sąnaudos.

Veiklos tęstinumo principas

125. Rengiant finansinę atskaitomybę daroma prielaida, kad Lietuvos spaustuvinių asociacijos veiklos laikotarpis neribotas ir jos nenumatoma likviduoti, todėl, rengdami finansinę atskaitomybę, Lietuvos spaustuvinių asociacijos vadovybė įvertina, ar Lietuvos spaustuvinių asociacija gali tęsti veiklą.

126. Finansinė atskaitomybė rengiama vadovaujantis veiklos tęstinumo principu, nebent Lietuvos spaustuvinių asociacijos steigėjai nuspręstų likviduoti Lietuvos spaustuvinių asociaciją ar sustabdyti jų veiklą arba jie neturėtų kito pasirinkimo ir privalėtų likviduoti Lietuvos spaustuvinių asociaciją ar sustabdyti jų veiklą.

127. Jei rengiant finansinę atskaitomybę Lietuvos spaustuvininkų asociacijos prezidentas (administracijos vadovas) žino faktų, kurie kelia abejonių dėl jų gebėjimo tęsti veiklą, tai atskleidžiama aiškinamajame rašte. Priimant sprendimą, ar galima taikyti veiklos tęstinumo principą, Lietuvos spaustuvininkų asociacijos vadovybė atsižvelgia į visą turimą informaciją.

Periodiškumo principas

128. Lietuvos spaustuvininkų asociacijos finansinę atskaitomybę sudaro pagal paskutinės finansinių metų dienos duomenis. Vėliau įvykusios ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai įtraukiami į apskaitą ir atspindimi kito ataskaitinio laikotarpio finansinėje atskaitomybėje.

129. Lietuvos spaustuvininkų asociacijos finansiniai metai trunka 12 mėnesių ir sutampa su kalendoriniais metais.

Pastovumo principas

130. Lietuvos spaustuvininkų asociacija pasirinktą apskaitos metodą taiko nuolat arba pakankamai ilgą laiką, nebent reikšmingi įvykiai ar aplinkybės nulemtų būtinybę pakeisti apskaitos politiką. Finansinės atskaitomybės straipsnių klasifikavimas ar informacijos pateikimo būdas keičiamas tik tada, kai paaiškėja, kad taikomi apskaitos metodai neleidžia teisingai parodyti Lietuvos spaustuvininkų asociacijos veiklos rezultatų ir finansinės būklės.

Piniginio mato principas

131. Piniginio mato principas – visas Lietuvos spaustuvininkų asociacijos turtas, nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai finansinėje atskaitomybėje išreiškiami pinigais.

Kaupimo principas

132. Lietuvos spaustuvininkų asociacijos ūkinės operacijas ir įvykius apskaitoje registruoja tada, kai jie atsiranda, ir pateikia tų laikotarpių finansinėje atskaitomybėje, neatsižvelgiant į pinigų gavimą ar išmokėjimą. Pagal kaupimo principą pajamos registruojamos tada, kai jos uždirbamos.

Palyginimo principas

133. Lietuvos spaustuvininkų asociacijos pajamas, uždirbtas per ataskaitinį laikotarpį, sieja su sąnaudomis, patirtomis uždirbant tas pajamas. Finansinės ataskaitos parengiamos taip, kad finansinės informacijos vartotojai galėtų palyginti jas su kitų ataskaitinių laikotarpių ir kitų įstaigų pateikiama informacija bei teisingai įvertinti Lietuvos spaustuvininkų asociacijos finansinės būklės pokyčius. Lietuvos spaustuvininkų asociacija pasirenka tokią apskaitos politiką, kuri leistų taikyti naujus apskaitos metodus nepažeidžiant finansinės atskaitomybės palyginimo principo.

134. Lietuvos spaustuvininkų asociacija finansinėje atskaitomybėje pateikia ataskaitinių ir praėjusių vienerių finansinių metų informaciją. Jei buvo pakeistas finansinės atskaitomybės straipsnių pateikimas ar klasifikavimas, praėjusių finansinių metų sumos, kurias norima palyginti su ataskaitinių metų sumomis, pateikiamos šioje apskaitos politikoje nustatyta tvarka.

Atsargumo principas

135. Atsargumo principas – Lietuvos spaustuvininkų asociacija pasirenka tokius apskaitos metodus, kuriais vadovaujantis turto, nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų bei pajamų ir sąnaudų vertė negali būti nepagrįstai padidinta arba sumažinta.

136. Rengiant finansinę atskaitomybę, patikrinami visi subjektyvūs įvertinimai. Lietuvos spaustuvininkų asociacijos vadovybė įsitikina, kad finansinės ataskaitos yra patikimos ir neutralios, t. y. turtas ir pajamos parodyti ne didesne (mažesne), o įsipareigojimai ir sąnaudos – ne mažesne (didesne) verte.

Neutralumo principas

137. Finansinėje atskaitomybėje pateikiame objektyvi ir nešališka informacija.

Turinio svarbos principas

138. Registruojant ūkines operacijas ir ūkinius įvykius, Lietuvos spaustuvininkų asociacija didžiausią dėmesį kreipia į jų turinį ir ekonominę prasmę, o ne tik į formalius pateikimo reikalavimus. Lietuvos spaustuvininkų asociacijos ūkines operacijas ir ūkinius įvykius registruoja apskaitoje ir pateikia finansinėse ataskaitose pagal jų turinį ir ekonominę prasmę net ir tada, kai pateikimas skiriasi nuo teisinės formos.

Informacijos reikšmingumas

139. Informacija yra reikšminga, jei jos nepateikimas ar neatskleidimas gali turėti įtakos finansinės atskaitomybės informacijos vartotojų priimamiems sprendimams. Nustatant reikšmingumą, vertinamas ne tik straipsnio dydis, bet ir pobūdis. Priimant sprendimą, lemiamą įtaką gali turėti bet kuris kriterijus.

Tarpusavio užskaita

140. Turtas ir įsipareigojimai tarpusavyje neužskaitomi, išskyrus tuos atvejus, kai yra tarpusavio susitarimas.

141. Lietuvos spaustuvininkų asociacija pajamas ir sąnaudas finansinėje atskaitomybėje pateikia atskirai.

Finansinės atskaitomybės identifikavimas

142. Finansinė atskaitomybė turi būti aiškiai identifikuojama ir atskiriama nuo kitos informacijos, kurią skelbia Lietuvos spaustuvininkų asociacija. Pateikiant finansinę atskaitomybę, kiekvienoje finansinės atskaitomybės ataskaitoje nurodyta:

142.1. Lietuvos spaustuvininkų asociacijos pavadinimas ir buveinė;

142.2. finansinės atskaitomybės laikotarpis, paskutinės finansinių metų dienos data ir patvirtinimo data;

142.3. finansinės atskaitomybės valiuta;

142.4. finansinės atskaitomybės duomenų tikslumo lygis. Finansinės atskaitomybės informacija pateikiama litais.

Apskaitos politikos pakeitimai

143. Apskaitos politikos pakeitimas – principų, metodų ir taisyklių, pagal kuriuos tvarkoma Lietuvos spaustuvinių asociacijos apskaita, keitimas. Lietuvos spaustuvinių asociacija visais ataskaitiniais laikotarpiais laikosi tos pačios apskaitos politikos.

144. Apskaitos politikos pakeitimai parodomi perspektyviniu būdu.

145. Taikant perspektyvinį būdą, praėjusio laikotarpio finansinės atskaitomybės informacija nėra koreguojama. Pagal šį būdą, nauja apskaitos politika taikoma nuo sprendimo ją taikyti priėmimo dienos ir būsimais ataskaitiniais laikotarpiais. Poveikis, kurį daro apskaitos politikos pakeitimas einamojo ir ankstesnių ataskaitinių laikotarpių rezultatams, parodomas einamojo laikotarpio finansinėje atskaitomybėje ir aprašomas aiškinamajame rašte.

146. Jei buvo atlikti apskaitos politikos pakeitimai, finansinės atskaitomybės aiškinamajame rašte atskleidžiama ši informacija:

146.1. faktas, kad buvo keičiama apskaitos politika;

146.2. apskaitos politikos keitimo priežastis;

146.3. suma (-os), kuriomis koreguojama (-os) kiekvieno pateikiamo laikotarpio finansinė atskaitomybė.

Apskaitinių įvertinimų keitimas

147. Apskaitinis įvertinimas – Lietuvos spaustuvinių asociacijos turto vertės pasikeitimo, nusidėvėjimo ar išsipareigojimų realumo įvertinimas. Apskaitinio įvertinimo pakeitimas – įvertinimo keitimas, gavus patikslintos informacijos.

148. Naujų apskaitinių įvertinimų taikymas apskaitoje parodomas perspektyviai.

149. Apskaitinio įvertinimo pakeitimo poveikis yra priskiriamas:

149.1. laikotarpiui, kada buvo atliktas pakeitimas, jei jis turi įtakos tik tam laikotarpiui;

149.2. laikotarpiui, kada buvo atliktas pakeitimas, ir vėlesniems laikotarpiais, jei pakeitimas turės įtakos ir jiems.

150. Pakeitimo poveikis ataskaitiniam laikotarpiui yra pripažįstamas kaip to laikotarpio veiklos pajamos ar sąnaudos. Įtaka, jei ji yra, būsimiems laikotarpiais pripažįstama būsimais laikotarpiais.

151. Apskaitinio įvertinimo keitimo poveikis yra įtrauktas į tą pačią pelno (nuostolio) ataskaitos eilutę, kurioje buvo užfiksuotas pirminis įvertinimas.

152. Finansinės atskaitomybės aiškinamajame rašte yra pateikiama ši informacija apie reikšmingus apskaitinių įvertinimų pakeitimus:

152.1. faktas, kad buvo pakeistas apskaitinis įvertinimas ir keitimo priežastys;

152.2. apskaitinio įvertinimo pakeitimo pobūdis ir poveikis;

152.3. suma, kuri daro įtaką ataskaitinio laikotarpio rezultatui;

152.4. suma, kuri darys įtaką vėlesniems ataskaitiniams laikotarpiais;

152.5. nurodyta, jei skaičiavimų atlikti negalima.

Finansinės atskaitomybės tvirtinimo ir pateikimo tvarka

153. Metinė finansinė atskaitomybė turi būti parengta iki vasario 15 dienos.

154. Už finansinės atskaitomybės parengimą laiku atsako Lietuvos spaustuvinių asociacijos prezidentas (administracijos vadovas).

155. Lietuvos spaustuvinių asociacijos finansinę atskaitomybę pasirašo spaustuvinių asociacijos prezidentas (administracijos vadovas).

156. Lietuvos spaustuvinių asociacijos metinę finansinę atskaitomybę iki patvirtinimo patikrina revizorius (audito įmonė).

4.1. BALANSAS

157. Lietuvos spaustuvinių asociacijos balansas pildomas remiantis buhalterinių sąskaitų ataskaitinio laikotarpio pradžios ir pabaigos likučių duomenimis.

158. Lietuvos spaustuvinių asociacijos balanse informacija išdėstoma tokia tvarka:

- A. Ilgalaikis turtas;
  - I. Nematerialusis turtas;
  - II. Materialusis turtas;
- B. Trumpalaikis turtas;
  - I. Atsargos, išankstiniai mokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys;
  - II. Per vienerius metus gautinos sumos;
  - III. Kitas trumpalaikis turtas;
  - IV. Pinigai ir pinigų ekvivalentai;
- C. Nuosavas kapitalas;
  - I. Kapitalas;
  - II. Veiklos rezultatai;
- D. Finansavimas;
- E. Įsipareigojimai;
  - I. Ilgalaikiai įsipareigojimai;
  - II. Trumpalaikiai įsipareigojimai.

159. Ilgalaikio turto eilutėje parodoma Lietuvos spaustuvinių asociacijos nematerialiojo, ilgalaikio materialiojo ir ilgalaikio finansinio turto suma.

160. Nematerialiojo ilgalaikio turto eilutėje parodoma ilgalaikio nematerialiojo turto likutinė vertė, t. y. iš įsigijimo savikainos atėmus sukauptą amortizaciją.

161. Ilgalaikio materialiojo turto eilutėje parodoma ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė, t. y. iš įsigijimo savikainos atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir turto vertės sumažėjimą.

162. Finansinio turto eilutėje parodoma po vienerių metų gautinos sumos ir investicijos į kitus juridinius asmenis, kurių Lietuvos spaustuvinių asociacija per vienerius metus nuo balanso sudarymo datos nenumato perleisti kitam asmeniui. Po vienerių metų gautinos sumos parodomos jų grynąja verte, kuri apskaičiuojama gautiną sumą sumažinus abejotinių skolų suma.

163. Trumpalaikio turto eilutėje parodoma viso Lietuvos spaustuvininkų asociacijos trumpalaikio turto suma, kurią sudaro atsargų, išankstinių apmokėjimų, per vienerius metus gautinų sumų, kito trumpalaikio turto bei pinigų ir jų ekvivalentų suma.

164. Atsargų, išankstinių apmokėjimų ir nebaigtų vykdyti sutarčių eilutėje parodomi atsargų likučiai jų įsigijimo (pasigaminimo) savikaina, sumokėti avansai už trumpalaikį turtą ir paslaugas ir nebaigta paslaugų dalis, t. y. nesuteiktų paslaugų sąnaudos.

165. Per vienerius metus gautinų sumų eilutėje parodomi visi trumpalaikiai išskolinimai Lietuvos spaustuvininkų asociacijai, už kuriuos pirkėjai ir kiti asmenys turėjo atsiskaityti per vienerius metus, atskaitingiems asmenims išmokėtos pinigų sumos, gautini nario mokesčiai, gautinos sumos iš valstybės ar savivaldybės biudžeto, iš Europos Sąjungos fondų, iš kitų asmenų. Per vienerius metus gautinos sumos parodomos grynąja verte, kuri apskaičiuojama sumažinus gautiną sumą abejotinų skolų suma.

166. Balanso eilutėje „Pinigai ir jų ekvivalentai“ parodoma banke ir kasoje esančių pinigų įvairia valiuta bei pinigų ekvivalentų vertė.

167. Būsimų laikotarpių sąnaudos parodomos išankstinių apmokėjimų straipsniuose.

168. Nuosavo kapitalo eilutėje parodoma ataskaitinių ir ankstesnių metų veiklos rezultatų suma.

169. Veiklos rezultatų eilutėje Lietuvos spaustuvininkų asociacija parodo ataskaitinių metų rezultatą – pelną (nuostolius) ir sukauptą ankstesnių metų rezultatą - pelną (nuostolius).

170. Balanso eilutėje „Finansavimas“ parodoma gautino ir gauto, bet nepanaudoto finansavimo suma.

171. Balanso eilutėje „Dotacija“ rodoma nepanaudota ilgalaikiu turtu gauta parama, kuri lygi neatlygintinai gauto ir įsigyto iš tikslinio finansavimo lėšų ilgalaikio turto likutinei vertei.

172. Balanso eilutėje „Tiksliniai įnašai“ rodomi gautina ir gauta, bet nepanaudotos paramos likutis.

173. Balanso eilutėje „Nario mokesčiai“ rodomi gautini ir gauti, bet nepanaudoti nario mokesčiai.

174. Balanso eilutėje „Kitas finansavimas“ rodoma kitais būdais gauto ir nepanaudoto finansavimo suma.

175. Įsipareigojimų eilutėje parodomi ilgalaikiai ir trumpalaikiai įsipareigojimai.

176. Balanso eilutėje „Ilgalaikiai įsipareigojimai“ rodomos skolos ir įsipareigojimai, kuriuos reikės sumokėti per laikotarpį, ilgesnį kaip vieneri metai nuo balanso sudarymo datos. Tai finansinės skolos kredito įstaigoms, skolos pagal lizingo (finansinės nuomos) sutartis, gauti išankstiniai apmokėjimai ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai.

177. Balanso eilutėje „Trumpalaikiai įsipareigojimai“ rodomos skolos ir įsipareigojimai, kuriuos ūkio subjektas turės sumokėti per laikotarpį, trumpesnį nei vieneri metai nuo balanso sudarymo datos. Tai ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis, trumpalaikės skolos kredito įstaigoms,

tiekėjams, gauti išankstiniai apmokėjimai, įsipareigojimai darbuotojams, valstybės ir savivaldybės biudžetui, kitiems juridiniams ir fiziniams asmenims.

178. Finansinių skolų eilutėje parodoma Lietuvos spaustuvininkų asociacijos skolų bankams suma.

179. Skolų tiekėjams eilutėje parodoma skolų prekių ir paslaugų tiekėjams suma.

180. Gautų išankstinių apmokėjimų eilutėje parodoma gautų iš prekių ir paslaugų pirkėjų avansų suma.

181. Su darbo santykiais susijusių įsipareigojimų eilutėje parodoma darbuotojams neišmokėti atlyginimai ir kitos išmokos, nesumokėti gyventojų pajamų mokesčiai ir socialinio draudimo įmokos, įmokos į garantinį fondą, sukauptų atostoginių suma ir kiti įsipareigojimai darbuotojams.

182. Balanso eilutėje „Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai“ rodomos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai, neparodyti kituose per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų straipsniuose.

183. Būsimųjų laikotarpių pajamos parodomos gautų išankstinių apmokėjimų straipsniuose. Jeigu būsimųjų laikotarpių pajamų sumos yra reikšmingos, jos paaiškinamos aiškinamajame rašte.

184. Lietuvos spaustuvininkų asociacijos balanso forma pateikta apskaitos politikos 2 priede.

4.2. VEIKLOS REZULTATŲ ATASKAITA

185. Lietuvos spaustuvininkų asociacijos veiklos rezultatų ataskaita yra sudedamoji finansinės atskaitomybės dalis. Joje Lietuvos spaustuvininkų asociacija parodo visas gautas ir uždirbtas per ataskaitinį ir praėjusį ataskaitinį laikotarpį pajamas ir sąnaudas, patirtas šias pajamas uždirbant, kompensuotas sąnaudas ir veiklos rezultatus.

186. Veiklos rezultatų ataskaitoje pateikiami ir palyginami su ankstesnių laikotarpių informacija susiję duomenys, iš kurių galima spręsti apie Lietuvos spaustuvininkų asociacijos veiklos rezultatus.

187. Veiklos rezultatų ataskaitoje informacija pateikiama pagal tokius straipsnius:

I. Pajamos;

II. Sąnaudos;

III. Veiklos rezultatas prieš apmokestinimą;

IV. Pelno mokestis;

V. Grynasis veiklos rezultatas.

188. Veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Pajamos“ parodoma uždirbtų pajamų suma.

189. Eilutėje „Pajamos už suteiktas paslaugas, parduotas prekes“ parodoma uždirbtų pajamų už suteiktas paslaugas, leidybą ir parduotas prekes suma.

190. Eilutėje „Kitos pajamos“ įrašoma kitoms pajamoms priskirtų pajamų (ilgalaikio turto perleidimo pelnas, valiutos kurso teigiama įtaka, baudos, delspinigiai, susiję su pirkėjų ir kitomis skolomis, finansinės-investicinės veiklos) suma.

191. Eilutėje „Sąnaudos“ parodoma patirtų sąnaudų suma.

192. Eilutėje „Suteiktų paslaugų, parduotų prekių savikaina“ rodoma suteiktų paslaugų ir parduotų prekių savikaina.

193. Kompensuotų sąnaudų eilutėje rodoma panaudotų nustatytiems tikslams įgyvendinti skirto finansavimo, įskaitant panaudotą dotaciją, suma. Ji rodoma su minuso ženklu.

194. Eilutėje „Kitos sąnaudos“ rodoma kitų sąnaudų (ilgalaikio turto perleidimo nuostoliai, valiutos kurso neigiama įtaka, ataskaitiniam laikotarpiui tenkančios mokėti palūkanos, baudos, delspinigiai, sąnaudos, nesusijusios su tipine Lietuvos spaustuvinių asociacijos veikla) suma.

195. Eilutėje „Veiklos sąnaudos“ rodomos sąnaudos, nurodytos apskaitos politikos 96 ir 97 punktuose.

196. Veiklos rezultato prieš apmokestinimą eilutėje rodomas Lietuvos spaustuvinių asociacijos ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatas, kurį sudaro skirtumas tarp veiklos rezultatų ataskaitos pajamų ir sąnaudų straipsnių.

197. Grynojo veiklos rezultato eilutėje parodomas rezultatas, kuris nustatomas iš veiklos rezultato prieš apmokestinimą sumos atėmus pelno mokesčio sumą. Jei Lietuvos spaustuvinių asociacijos įstatymų nustatyta tvarka nemoka pelno mokesčio, eilutė nepildoma. Tokiu atveju pelno (nuostolių) prieš apmokestinimą suma bus lygi grynojo veiklos rezultato sumai.

4.3. AIŠKINAMASIS RAŠTAS

198. Papildoma, finansinės atskaitomybės ataskaitose neatskleista, informacija pateikiama aiškinamajame rašte.

199. Lietuvos spaustuvinių asociacijos aiškinamąjį raštą sudaro šios dalys:

- bendroji dalis;
- apskaitos politika;
- aiškinamojo rašto pastabos.

200. Aiškinamojo rašto bendrojoje dalyje pateikiama bendra informacija apie Lietuvos spaustuvinių asociaciją ir jų veiklą:

- Lietuvos spaustuvinių asociacijos įregistravimo data;
- trumpas Lietuvos spaustuvinių asociacijos veiklos apibūdinimas;
- Lietuvos spaustuvinių asociacijos dalyvavimas programose;

vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius per ataskaitinį laikotarpį arba darbuotojų skaičius ataskaitinio ir praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

201. Aiškinamojo rašto apskaitos politikos dalyje turi būti pateikta informacija apie taikytą apskaitos politiką, kuri gali turėti įtakos finansinės atskaitomybės informacijos vartotojų priimamiems sprendimams. Šioje dalyje nurodomi:

- teisės ir aktai, kuriais vadovaujantis parengta finansinė atskaitomybė;
- finansavimo apskaitos politika;
- nemokamai gauto turto apskaitos principų aprašymas;
- pajamų ir sąnaudų pripažinimo principai.

202. Jei keičiama Lietuvos spaustuvininkų asociacijos apskaitos politika, aiškinamajame rašte nurodomas faktas, kad buvo pakeista apskaitos politika, ir nurodomas apskaitos politikos keitimo priežastys.

203. Jei parengtos finansinės atskaitomybės ataskaitų ataskaitinio laikotarpio pradžios duomenys nesutampa su praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigos duomenimis arba jų nėra, turi būti paaiškintos jų neatitikimo arba nebuvimo priežastys.

204. Aiškinamojo rašto pastabų dalyje pateikiamos tik reikšmingus finansinės atskaitomybės straipsnius paaiškinančios lentelės ir (arba) tekstinė informacija. Aiškinamojo rašto pastabos numeruojamos eilės tvarka. Aiškinamojo rašto pastabos numeris turi būti nurodomas prie finansinės ataskaitos straipsnio, kurį ji paaiškina.

205. Aiškinamajame rašte pateikiama tokia informacija apie finansavimo lėšų panaudojimą:

- gautinas finansavimas ataskaitinio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje;
- gautos ir panaudotos dotacijos suma;
- gautas ir panaudotas tikslinis finansavimas, atskirai išskiriant turto įsigijimo sumą;
- gauti ir panaudoti nario mokesčiai;
- gautas ir panaudotas kitas finansavimas.

206. Finansavimo panaudojimas aiškinamajame rašte parodomas kaupimo ir pinigų principu.

207. Aiškinamojo rašto pastabose pateikiama balanse ir veiklos rezultatų ataskaitoje nepateikta informacija, kuri būtina norint parodyti aplinkybes, galinčias turėti įtakos Lietuvos spaustuvininkų asociacijos veiklai, finansinei būklei ir veiklos rezultatams. Tokios informacijos pavyzdžiai:

- paslaugomis ir savanorių darbu gauta parama (gautų paslaugų rūšis, dirbusių savanorių skaičius, jų dirbtas laikas, gautų paslaugų ir savanorių atlikto darbo vertė);
- Lietuvos spaustuvininkų asociacijos prievolėms užtikrinti įkeisto turto balansinė vertė;
- visiškai nudėvėto, tačiau dar tebenaudojamo ilgalaikio turto arba turto grupių sąrašas ir jo įsigijimo (pasigaminimo) savikaina;
- taikomi ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo skaičiavimo metodai ir naudingo tarnavimo laikas metais pagal turto grupes;
- išnuomoto turto likutinė vertė, nuomos trukmė ir galimybė ją pratęsti;
- išsinuomoto turto vertė, nuomos trukmė ir galimybė ją pratęsti;

- pratęsti;
- pagal panaudos sutartį perduoto turto vertė, panaudos laikotarpis ir galimybė jį
  - Lietuvos spaustuvininkų asociacijos prezidentui (administracijos vadovui) išmokėtos sumos;
  - kitiems darbuotojams išmokėtos sumos;
  - sandoriai su nariais;
  - kitos reikšmingos sumos.

208. Aiškinamąjį raštą, kaip ir visas kitas finansinės atskaitomybės finansines ataskaitas, pasirašo Lietuvos spaustuvininkų asociacijos prezidentas (administracijos vadovas).

SĄSKAITŲ PLANAS**1 Ilgalaikis turtas**

- 11 Nematerialus turtas
  - 112 Programinė įranga
    - 1120 Įsigijimo savikaina
    - 1123 Amortizacija (-)

- 12 Materialus turtas
  - 123 Transporto priemonės
    - 1230 Įsigijimo savikaina
    - 1233 Nusidėvėjimas (-)
  - 124 Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai
    - 1240 Įsigijimo savikaina
    - 1243 Nusidėvėjimas (-)

2 Trumpalaikis turtas

- 201 Atsargos
  - 2011 Kuras
  - 2012 Trumpalaikis turtas

- 202 Išankstiniai apmokėjimai
  - 20211 Išankstiniai apmokėjimai Statoil
  - 2021 Išankstiniai mokėjimai tiekėjams
  - 2022 Būsimųjų laikotarpių sąnaudos

- 211 Kitos gautinos sumos
  - 2111 Gautinas nario mokestis
  - 2112 Gautinos sumos iš Valstybės biudžeto
  - 2114 Gautinos sumos iš ES fondų
  - 2115 Gautinos sumos iš kitų fondų
  - 2116 Gautinos sumos iš kitų asmenų
    - 21161 Gautinos sumos (I. Norkeliūnė)
    - 21162 Gautinos sumos (E. Furman)
  - 2118 Kitos gautinos sumos

- 23 Pinigai ir pinigų ekvivalentai
  - 231 Sąskaitos bankuose
    - 2311 Atsiskaitomoji sąskaita
    - 2312 Speciali sąskaita
  - 232 Kasa

3 Nuosavas kapitalas ir finansavimas

- 30 Kapitalas

33 Veiklos rezultatai
331 Ataskaitinių metų veiklos rezultatas
332 Ankstesniųjų metų veiklos rezultatas

34 Finansavimas
341 Gautinas finansavimas
342 Gautas finansavimas
3421 Dotacija
3422 Tiksliniai įnašai
3423 Nario mokesčiai
3424 Kitas finansavimas
34241 Kitas finansavimas (VMI)
34242 Kitas finansavimas (FinMin projektui KoPoliS)

350 Pajamų ir sąnaudų suvestinė

4 Įsipareigojimai

41 Trumpalaikiai įsipareigojimai
412 Skolos tiekėjams
4121 Skolos tiekėjams - PVC

413 Gauti išankstiniai apmokėjimai

414 Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai
4141 Mokėtinas darbo užmokestis
4142 Mokėtinas gyventojų pajamų mokestis
4143 Mokėtinos socialinio draudimo įmokos
4144 Mokėtinos garantinio fondo įmokos
4145 Sukaupti atostoginiai

5 Pajamos

50 Pajamos už suteiktas paslaugas, parduotas prekes
520 Kitos pajamos
524 Banko palūkanos
525 Baudų ir delspinigių pajamos
526 Teigiama valiutų kursų pasikeitimo įtaka

6 Sąnaudos

60 Suteiktų paslaugų ir parduotų prekių savikaina
601 Suteiktų paslaugų savikaina
602 Parduotų prekių savikaina

61 Veiklos sąnaudos

6103 Skelbimų ir reklamos sąnaudos

6104 Kitos pardavimų sąnaudos

611 Bendrosios ir administracinės sąnaudos

6111 Darbuotojų darbo užmokestis ir su juo susijusios išlaidos

61110 Projekto KoPoliS administracinės išlaidos

6112 Ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudos

6114 Nuomos sąnaudos

6117 Transporto išlaikymo sąnaudos

6118 Ryšių paslaugos

6122 Mokesčių sąnaudos

61220 Mokesčiai Sodrai

61221 Įmokos į garantinį fondą

6123 Kitos bendrosios ir administracinės sąnaudos

61231 Projekto KoPoliS vykdymo išlaidos

61232 Projekto KoPoliS kitos išlaidos

61233 Projekto KoPoliS dalyvių išlaidos

61234 Projekto KoPoliS administravimo išlaidos

6124 Komandiruotės

62 Kitos sąnaudos

625 Delspinigių ir baudų sąnaudos

626 Neigiama valiutos kursų pasikeitimo įtaka

62 Banko paslaugos

64 Kompensuotos sąnaudos

641 Panaudoti nario mokesčiai

642 Panaudoti tiksliniai įnašai projektui KoPoliS

643 Panaudoti kiti finansavimo šaltiniai

6431 Panaudotos iš VMI gautos lėšos

6432 Panaudoti iš Finansų ministerijos gautos lėšos projektui KoPoliS

_____

(ūkio subjekto pavadinimas)

_____

(kodas, buveinės adresas)

(Tvirtinimo žyma)

BALANSAS

PAGAL 20__ M. _____ D. DUOMENIS

Nr. _____

(data)

(Litais)

	TURTAS	Pastabų Nr.	Ataskaitinis laikotarpis	Praėjęs ataskaitinis laikotarpis
A.	ILGALAIKIS TURTAS			
I.	NEMATERIALUSIS TURTAS			
1.	Patentai, licencijos			
2.	Programinė įranga			
3.	Kitas nematerialusis turtas			
II.	MATERIALUSIS TURTAS			
1.	Žemė			
2.	Pastatai ir statiniai			
3.	Mašinos ir įrengimai			
4.	Transporto priemonės			
5.	Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai			
6.	Nebaigta statyba			
7.	Kitas materialusis turtas			
III.	FINANSINIS TURTAS			
1.	Po vienerių metų gautinos sumos			
2.	Kitas finansinis turtas			
B.	TRUMPALAIKIS TURTAS			
I.	ATSARGOS, IŠANKSTINIAI APMOKĖJIMAI IR NEBAIGTOS VYKDYTI SUTARTYS			
1.	Atsargos			
2.	Išankstiniai apmokėjimai			
3.	Nebaigtos vykdyti sutartys			
II.	PER VIENERIUS METUS GAUTINOS SUMOS			
1.	Pirkėjų įsiskolinimas			
2.	Kitos gautinos sumos			
III.	KITAS TRUMPALAIKIS TURTAS			
1.	Trumpalaikės investicijos			
2.	Terminuoti indėliai			
3.	Kitas trumpalaikis turtas			
IV.	PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI			
	TURTAS, IŠ VISO			
	NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	Pastabų Nr.	Ataskaitinis laikotarpis	Praėjęs ataskaitinis laikotarpis
C.	NUOSAVAS KAPITALAS			
I.	KAPITALAS			
II.	PERKAINOJIMO REZERVAS			
III.	KITI REZERVAI			
IV.	VEIKLOS REZULTATAS			

1.	Ataskaitinių metų veiklos rezultatas			
2.	Ankstesnių metų veiklos rezultatas			
D.	FINANSAVIMAS			
1.	Dotacija			
2.	Tiksliniai įnašai			
3.	Nario mokesčiai			
4.	Kitas finansavimas			
E.	MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
I.	ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI			
1.	Finansinės skolos			
2.	Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai			
II.	TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI			
1.	Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis			
2.	Finansinės skolos			
3.	Skolos tiekėjams			
4.	Gauti išankstiniai apmokėjimai			
5.	Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai			
6.	Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai			
	NUOSAVAS KAPITALAS , FINANSAVIMAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI, IŠ VISO			

_____
(vadovo pareigų pavadinimas)

_____
(parašas)

_____
(vardas, pavardė)

 (ūkio subjekto pavadinimas)

 (kodas, buveinės adresas)

(Tvirtinimo žyma)

VEIKLOS REZULTATŲ ATASKAITA**PAGAL 20__ M. _____ D. DUOMENIS**

Nr. _____

(data)

(Litais)

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	Ataskaitinio laikotarpio	Praėjusio ataskaitinio laikotarpio
I.	PAJAMOS			
1.	Pajamos už suteiktas paslaugas, parduotas prekes			
2.	Kitos pajamos			
II.	SĄNAUDOS			
1.	Suteiktų paslaugų, parduotų prekių savikaina			
2.	Kitos sąnaudos			
3.	Kompensuotos sąnaudos		( )	( )
4.	Veiklos sąnaudos			
4.1.	Projekto KoPoliS išlaidos			
4.2.	Darbuotojų išlaikymo			
4.3.	Nusidėvėjimo (amortizacijos)			
4.4.	Biuro nuomos sąnaudos			
4.5.	Ryšų			
4.6.	Transporto išlaikymo			
4.7.	Komandiruotės			
4.8.	Reklamos ir reprezentacijos			
4.9.	Mokesčių sąnaudos			
4.10.	Nario ir dalyvio mokesčių sąnaudos			
4.11.	Finansinių paslaugų pirkimas			
4.12.	Kitos veiklos			
III.	VEIKLOS REZULTATAS PRIEŠ APMOKESTINIMĄ			
IV.	PELNO MOKESTIS			
V.	GRYNASIS VEIKLOS REZULTATAS			

 (vadovo pareigų pavadinimas)

 (parašas)

 (vardas, pavardė)